

Universal Declaration of Human Rights - Themne

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

Mašhelɔ Ma Anfəm ɲa Rɔru Ta Amari Ma Rɔwuni Kəpet

KɔWASƏR ɔŋKAN

Ɔwa ta salata kɔsɔthnɛ ɔyiki a komɔnɛ an fəm akəpet, ɔwa yi amari məthənɔnɛ a komɔnɛ ɲa-e, ɲa yi anɣbeth ɲa rɔwankom, malompi, yi mathɔfəl ka nɔru.

Ɔwa, ka kɔlɔ agbɔp yi kɔsay amari ma anfəm akəpet ma po kɔrɔ kɔdifəthɔnɛ ɔke po ləsər tɔtemp ta anfəm akəpet, ɔwa kə po kɔrɔ ka rɔru ɔre, pə yi nanɔrɔ anfəm akəpet manɔba nan rɔwankom ra kɔfɔf, kɔtɔn ɛdina, kəte ba rənes kəpa ye, ɔɲe ɲa tha yi mɔfela ma anfəm akəpet thɔn be nɔru. Ɔwa ɔ fisa ti, kɔmɔ a te gbɔndar anfəm rə tɔy o tɔy be mə yɔ ɲa an thɔnthɔnɛ tə kəfumpər ɔɲe bət ɔɲfɔsɔ mə thalər ɲa-e, ɔwa tɔsoma, a yi təkə bot ɛthɔ məkunkəla ɲa-e.

Ɔwa a yi təkə sakəthi ɔkɛra ɔke dər o dər, təkə yɔ tɔthɔf ta rɔru be tɔmanɛ. Ɔwa tɔsoma anfəm ɲa tɔthɔf be an wopɔnɛ ka rɔru, an bot ka mɔsekrɔnɛ man təkə beɲ kɔmɔ an gbasi ɔfu fəlen malɔnɛ ma kɔsɔn anfəm akəpet amari ɔkomɔnɛ ɲa, ka ɔyiki yi tɔ wuni kəpet ɔ yi-e, kəpa runiɲanɲi, yi bom ɲan a thənɔnɛ. Ɔwa an beɲ təkə səka ro di rɔwankom yi mayi mɔkolo ma anfəm akəpet.

Ɔwa rɔkɔm kati be tɔthɔf ɔte yi ka ɔɲnənki ɔɲe, təsɔnɛ kəpa, tɔ tə wopɔnɛ rəkin yi tɔthɔf ta rɔru tək sakəthi yi kəwop amari a komɔnɛ anfəm akəpet yi tɔwankom tɔn.

Ɔwa anpo beɲ tə kəyi kɔsɔthnɛ amari ɔme yi rɔwankom ɔre, yɔ yi ankolɔ ɲa mɔsekrɔnɛ ɔme.

Tɔsoma ɔkamathɔ ka Anfəm ɲa Rɔru kə Thɔsɔ

ɔkɛra ɔke kəpa :

Mašhelɔ ma kɔsɔn amari a komɔnɛ anfəm akəpet ɔme, ma yi ɔtəma wa wuni o wuni yi ka tɔthɔf ta rɔru be kɔmɔ wuni o wuni, ɔgbɔp o gbɔp ka rɔru, ɔ yi təkə bot mɔsekrɔnɛ ɔme rə mɛrɔ ɔlɔkɔ be, rə kəthəkəsɔ anfəm akəpet kɔmɔ an səka kɔyikis amari a komɔnɛ anfəm akəpet yi tɔwankom tan ro di, kətɔn ka anɔ yi ka tɔthɔf ro kor yi ɔɲe yi ka tɔthɔf təbranɲ. Kɔmɔ anfəm be ka rɔru an wop mɔsekrɔnɛ ɔme. Ɔwa kɔmɔ an sɔthnɛ, yi kəwop mɔsekrɔnɛ ɔme kətɔn ka anfəm ɲa tɔthɔf yi ka ɔɲənki ɔɲe yi kətɔn ka anfəm be man kaman-e :

1. ɔɲsəkəl ɔtɔtəkɔ

A kom anfəm akəpet be ɲa ɔthənɔnɛ yi rɔwankom. Ɔwa an ba məmari məthənɔnɛ. Ɔwa an ba məfith yi təchemp. Chiyan, an yi təkə gbasi ankos ɲan mɔ kəpa ɲa təkɔm.

2. ɔɲsəkəl beka mɔrɛn

Wuni o wuni ɔ ba mari ma rɔwankom, yi məmari a bot ka mɔsekrɔnɛ ɔme, kama a te say kɔ tɔ ɔbɔnshɔ, mɔyi ma ɔɲdər ɲɔn, kəpa uwan duni thalɔm wunibom, sɔthlɔm ɔtənt mɔn fɔf, ɔɲdina mɔn tɔn, thalɔm kəpa ɔɲgbɔp ɔn yi, təkə ɔte mɔ wop ka ɔmɛrɔ ɲɔn, ɔɲthɔf ɲɔn, thalɔm ɔɲbɔnshɔ ɔ wur, tə mɔnɛ, ta ro a kom kɔ-o, yi mətəma ɔ-e. Rodi kati sɔ, a ye təkə yɔ kɔ agbɔy tə kəpa ɔɲgbɔp ɔɲe rɔ yi, amari ɔ təma, thalɔm mətəma ma ɔɲthɔf, thalɔm ɔɲgbɔn ɔwuni ɔ yi-e, thalɔm kəpa ɔɲthɔf ɔɲe po chiya ka ɔɲyethe ɲati, thalɔm a tan ɲi masheheke, ɔɲyi ro ratha ka ɔthɔf ɔlɔm, thalɔm ɔn baye ɔte ma yɔ ka ɔɲyethe ɲate.

3. ɔɲsəkəl beka məsas

Wuni o wuni ɔ ba amari ta ɔɲesəm ɲɔn, rɔwankom rɔn yi kɔfisɔs ɔɲesəm ɲɔn.

4. Aṅsəkəl beka maṅlə

A ye sɔ təkə wop wuni rətar, thalɔm kəyis kɔ məsheke. A ye sɔ təkə wop wuni, kəthila atar də roŋ o roŋ. Kəthila aṅfəm ka ratar a yi təkə gbɛje ki.

5. Aṅsəkəl beka tamath

A ye təkə thalər, kəsɔmpar, thalɔm kəgbalo wuni ka aṅfɔsɔ rəkɔm.

6. Aṅsəkəl beka tamthurukin

Wuni o wuni ɔ ba amari mɔŋ a yi təkə sɔŋ kɔ kətanɔlɔne ka aṅthɔ-e.

7. Aṅsəkəl beka tamthəderəŋ

Aṅfəm akəpet a thənɔlɔne teri ro der ka aṅthɔ. ɔwa aṅ ba amari ma kama aṅthɔ aṅ gbəpər ŋa. ɔwa aṅ ba amari ma kama aṅthɔ aṅ bum ŋa kəwɔr ka aṅe mə yɔ ŋa aṅgbay; ta aṅe məshim masekrane ame, thalɔ m təkə yɔ aṅfəm alɔm aṅ ləsər masekrane ame.

8. Aṅsəkəl beka tamthəresas

Wuni o wuni ɔ ba amari kama a thonkane kɔ ta bepi wuni o wuni ɔ kathi kɔ amari mɔŋ ka rəwuni kəpet kətanɔlɔne ka aṅ thɔ.

9. Aṅsəkəl beka tamthəreŋanle

A ye təkə barkar wuni ka aṅfɔsɔ. A ye təkə bot kɔ der ɔfenɔlɔne thalɔm kəfitha kɔ rathɔf atel ka mɔ te mɔ yema.

10. Aṅsəkəl beka tɔfɔt

A yi təkə sɔŋ wuni o wuni afere aṅthənɔlɔne suɔ kɔ eləŋs ka aṅbare ŋa aṅthonkas gberkethe mə te yɔ aṅgbay ka kagbengben amari mɔŋ yi aṅgbethe ŋɔŋ, yi maləs thalɔm taləs a pa tɔ yɔ-e.

11. Aṅsəkəl beka tɔfɔt ŋin

1. ɔwa wuni o wuni a po bot ka aṅbare ŋa aṅthonkas be ta maləs a pa mɔ yɔ-e, a ye təkə gbasi kəpa ate a lɔm kəpa tɔ yu-e tətəŋ, haŋ thas a po gbengben yi kələfthi ləfthi. ɔwa a sɔŋ kɔ aṅfere ŋa kathonka kama ɔ kathineka ate a deŋ kɔ. ɔwa thas a bəp kəpa ate a l m tətəŋ yenka ma wop kɔ tən.

2. ɔwa a ye təkəwop wuni ka aṅthɔ ka maləs ame pəyi ɔ bote ri mɔta mɔŋ, pə ka aṅthɔ ŋa aṅthɔf ŋɔŋ-o, thalɔm aṅthɔf atel ka alɔkɔ a yɔ maləs mati-e. ɔwa a ye təkə thalər wuni pə thas mɔ to a bot təkəthalər wuni məshim aṅthɔ ka aṅlɔkɔ ɔ shim aṅthɔ-ɔ.

12. Aṅsəkəl beka tɔfɔt marəŋ

A ye təkə bot kəsəŋ ka aṅgbundu, aṅbɔnshɔ, mayira thalɔm ate mɔ gbal, ɔwa kəsambos ayiki tɔŋ yi aṅes ŋɔ afinɔ. ɔwa wuni o wuni ba amari ma ka yɔ aṅthɔ aṅ chimɔ kɔ ka aṅe mə bot kɔ kəsəŋ-e.

13. Aṅsəkəl beka tɔfɔt məsas

1. Wuni o wuni ɔ ba rɔwankom ra kɔkɔne ro ɔ yema yi kəbot məyira mɔŋ ro ɔ yema-e ra thɔf o thɔf.

2. ɔwa wuni o wani ɔ ba amari ma katey hali ro a kom kɔ-e təkə kɔne ro ɔ yema-e, thalɔm kəkalɔne ro ɔ wur-e.

14. Aṅsəkəl beka tɔfɔt maŋle

1. Wuni o wuni ɔ ba amari ma kagbuke ɔ kɔ mankne ra aṅthɔf alɔm, kama a te dif kɔ.

2. Ɔwa a ye təkə nɔy kɔ ɔmari ɔme ta salata efɔf eyay yay, thalɔm rə tətək təlɔm tə wɔŋ rɔpɔlitikis, thalɔm tətək te ləsər mɔthank ma ɔŋɔunayted Neshɔn.

15. ɔŋsəkəl bəkɔ tɔfɔt tamath

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari təkɔ yira ka ɔŋthɔf ɔŋ.

2. Ɔwa wuni ɔ baye mari təkə kɔthi ɔkos kɔŋ ɔmari ma kayi ukin ka ɔŋthɔf ɔŋ, thalɔm kəbent kɔ kɔmɔ ɔ te shinkar kayi ukin ka ɔŋthɔf ɔ te yema.

16. ɔŋsəkəl bəkɔ tɔfɔt tamthrukin

1. ɔŋfəm aruni yi ɔŋfəm abom po tɛna-e, ɔŋ ba mɔri təkə nɔntɔne mɔ to ɔŋ yema-e; təkə te kəlɛne tɔ ɔbɔnshɔ, ɔŋthɔf, thalɔm ɔŋdina kɔmɔ ɔŋ tɔpi talek tan.

2. Ɔwa a ye təkə nɔt wuni kə kɔne balɔ ka ɔwe ɔ te yema. ɔŋe mənɔntɔne-e, ɔŋ yi təkə bɛŋ ka mɔyema mɔŋ.

3. Ɔwa mɔ pɔyi rɔlek ra mɔyira rɔ yi kɔboth ka ɔkəlɔŋ kəlɔŋ ka mɔyiranɛ-e, ɔŋə ka ɔkəlɔŋ bɛ yi ka ɔŋthɔfe, a yi təkə bum ɔŋ dɔ rɔŋ o rɔŋ mɔŋ yema yɔtha-e.

17. ɔŋsəkəl bəkɔ tɔfɔt tamthəderɔŋ

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari təkə ba ɔkɛŋ kɔŋ kɔn son. Ɔwa ɔ gbɔli sɔ kɔl ba ɔkɛŋ yi afəm ɔlɔmŋ.

2. Ɔwa wuni ɔ baye mari təkə kɔthi kɔ ki rɔ fɔsɔ rəkom.

18. ɔŋsəkəl bəkɔ tɔfɔt tamthresas

Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma rɔwankom ra kɔtɔmtɔmne to ɔ yema, ɛnɛnɛ yɔŋ yi ɔŋdina ɔ yema wop-e. Wa ɔ ba ɔmari ma kɔshinkar ɔŋdina ɔ yema, yi mɔlanɛ mɔŋ. Ɔwa ɔ ba rɔwankom ra kɔthəksɔ, kɔbɔtho, kɔtanɔŋe yi kəthəksɔ mɔlanɛ mɔŋ pɔyi kɔŋ son-o, ka ɔkəlɔŋ kəlɔŋ yi afəm ɔlɔm-o, dɛr ɔgberkethe-o, thalɔm ka ɔŋ gbundu ɔŋ.

19. ɔŋsəkəl bəkɔ tɔfɔt tamthreŋanɛ

Wuni o wuni ɔ ba rɔwankom ra ɔte ɔ tɔmɔ yi kɔfɔf ɔte ɔ yema-e. Ɔwa rɔwankom ɔre ɔ ba ri təkə bət ɔte ɔ nanɛ kə tɔ bɔt kɔ kə sɔŋ yi kəthens, thalɔm kəsakəthi tɔra yi ɛtɔmtɔmne dɔ rɔŋ o rɔŋ kə təkəlɛne rɔ ɔ yi-e.

20. ɔŋsəkəl bəkɔ kəgba

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kɔwop məgbɛnɛ məthɔfɔl yi kəkulɔne ɔŋe ɔ yema-e.

2. A ye təkə fɔsar wuni kɔmɔ ɔ kəkulɔne ka ɔte ɔ te yema-e.

21. ɔŋsəkəl bəkɔ kəgba ɔŋ

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kɔgbasi ɔgbɔp ka ɔŋkwament ɔŋ ɔŋthɔf ɔŋ, kətanɔ ka kɔŋɔŋ gbɛŋ thalɔm ka ɔwe ɔ thithe.

2. ɔŋkwament ɔŋ yi təkətanɔne ɔte ɔŋfɛm ɔŋ yema-e. Ɔwa mɔyema ɔme ɔŋ tɔ tɔrine ɔŋ ka kɔtente thith ɔŋe ɔŋ yema-e, ka ɔŋgbundu. Ɔwa a ye təkə pɛnshɛnɛ ɔmari ma wuni o wuni po bək təkɔ thith wuni-e, kama ɔ thith ɔwe ɔ yema ɔ tɔma ta ɔtan.

3. [Missing?]

22. ɔŋsəkəl bəkɔ kəgba mɔrɔŋ

Ɔwa mɔ pɔyi wuni o wuni ɔ yi kətanɔ ka ɔŋfɛm ɔkəpɛt-e, ɔ ba ɔmari ma kɔmɔranɛ kɔ kɔmɔ pəfisa kɔ kətanɔ ka ɛmar ya ɔŋthɔf, ɛmar ya tɔthɔf tətɛl, kətanɔne ka mɔ to ɔ gbɔli tɔmɔ ukolo yi yiki kətanɔ ka ɔŋkos ɔŋ.

23. An̄səkəl beka kəgba esas

1. Ɔwa wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kaɔworək maɔpanth, raɔwankom ra kaɔhith kɔ rəmaɔpanth yi ka ɔlompi wati kaɔma ɔte penshane kəsɔŋ wuni maɔpanth.
2. Ɔwa wuni o wuni ɔ yi təkə ba ɔram ɔthənane bepi aŋ yɔ məpath məthənane kəte tɔ ɔgbay.
3. A yi təkə ram wuni o wuni ɔram ɔfinɔ mə gbəli sɔŋ kɔ ayiki tɔŋ ka raɔlek rɔŋ yi kəmar maɔlay mələm ɔ yi təkə yɔ ka ɔkələŋ kələŋ ɔyi-e.
4. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari təkə kulunɛ, thalɔm kətəpi ɔnənki mə chimɔ kɔ kaɔma ɔ sɔthɔ ɔram ɔfinɔ ka maɔpanth mɔ worək-e.

24. An̄səkəl beka kəgba manle

Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kafothane kəwur kaɔyɔ maɔpanth to ɔ yema. Ɔwa ɔ ba ɔmari ma kaɔsɔŋ kɔ ɔləkɔ mɔ fothane ɔləkɔ o ɔləkɔ.

25. An̄səkəl beka kəgba tamath

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kayi uyenki məder, yi kaɔbɔr kɔŋ. Ɔwa aŋ yi təkə ba ɔdi ɔbeki, ɔyet ɔwɔŋ, aŋseth kaɔyi, tɔl ɔbeki, ɔmar ya ɔŋthɔf. Ɔwa ɔ yi təkə sɔthɔ ɔmar ka ɔŋləkɔ mɔ te yi rə məpanth-e, thalɔm utuy, bepi ɔ səkə ɔlorane, thalɔm kəsəkə ubora, ubaki, ɔwa sɔthələm ma mɔ tɔ sɔ gbəli worək ka aŋyethe ŋɔŋ.
2. An̄komra yi aŋfeth be a yi təkə sɔŋ ŋa məmari məthəkɔŋ. Aŋfəth ɔŋe ma kom ka ka te tha nantane yinka te tha nantaneŋ, a yi təkə sɔŋ ŋa ɔmar ɔthənane.

26. An̄səkəl beka kəgba tamthurukin

1. Uwath O wath ɔba ɔmari ma k ɔyɔkɔ ɔKaran A yi təkə yɔ wath o wath ɔ pon ka karan ka ɔtaranthe təfeth. Kere kaɔthəkəs tətɔl yi kaɔkaran kəboli rəkɔm a yi təkə sɔŋ ki ka aŋfəth ɔŋe gbəli thəkəs yi kaɔkaran kati.
2. Ɔwa kakaran a yi təkə yɔ ki kaɔma kə gbəli mar ɔwuni kaɔma ɔ kɔ rodi, tɔ kəbər ɔyiki tɔŋ yi raɔwankom rɔŋ. Ɔwa kəyi təkə gbəli kaɔra kɔ kəsɔthrane ɔmerɔ, kaɔmuyane, kə kaɔra rəyathki kətɔŋ ka ta bona ta ɔlaru, aŋfəm ɔkəpet, ɔdina ɔgbaske gbaske, ɔwa yi kə kaɔra məthɔfəl mɔ to An̄yunatɛd Neshon aŋ yema-e.
3. An̄komra aŋ ba ɔmari ma kaɔhith ko kə karann kan yema aŋfeth ŋaŋ aŋ karan-e.

27. An̄səkəl beka kəgba tamthəderəŋ

1. Ɔwa wuni o wuni ɔba ɔmari ma kaɔtan maɔkur ma aŋfəm ŋɔŋ ɔme ɔ yema-e, yi ka ɔkələŋ kələŋ ɔ yi-e. Ɔ yi təkə yanthane maɔlay ɔme, ɔwa ɔ yi təkə mar kaɔma mə kɔ ro di ka mɔyɛŋ.
2. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kəbum maɔyi, maɔyɛt ɔme ɔ bempa yi ɔtafaɔ ɔte kɔnɔŋ ɔ gbal-e.

28. An̄səkəl beka kəgba tamthresas

Ɔwa wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kaɔtanane ɔŋe ɔ yema pəyi ka aŋthɔf ŋɔŋ rəkɔr-o, thaɔm rə təthof tətɔl ro mɔ gbəli sɔthɔ ɔŋfere ŋa ka sɔthɔ maɔlay ɔme be a gbal ka maɔsekrane ɔme ka raɔwankom rɔŋ kəyankaŋ.

29. An̄səkəl beka kəgba tamthrean̄le

1. Ɔwa wuni o wuni ɔ ba ɔŋgbethe ŋa təkə mar ɔkələŋ kələŋ ɔ sɔthɔ raɔwankom be ɔ po tena yi kəwur ŋan̄ien.
2. Ɔwa hali ma apa wuni o wuni ɔ ba ɔmari yi raɔwankomrɔŋ, ta tara ti kəpa ɔ yi ro ratha ka ɔ ŋthɔ. Ɔwa ɔ yi təkə yikis ɔmari yi raɔwankom ra aŋkos ŋɔŋ. Ɔwa ɔ aŋfəm ŋa raɔwankom.
3. Ɔwa ɔmari ɔme yi raɔwankom ɔre, ɛ sɔŋ ye wuni mari təkə te taɔnane maɔbotəs ma An̄yunayted Neshon.

30. Լիցակել եկա կոցա տփտ

Չաւա լաւ եւ կա լաւեկրաւ լաւ եւ, ա յե տեկոց զբաւ տի տեկոց Տոմար լիցիւ, աւաւ ո աւաւ, տաւաւ լաւաւկի դա լիցաւ, տաւաւ տեկոց կաւաւ
Լաւաւ եւ ռաւաւաւաւ եւ կա լաւեկրաւ լաւ.
